

MATTHEÛS

13:1-9

Jezus onderwijst de menigte met de
gelijkenis van de zaaier.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/13-1-9

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De Gelijkenissenrede en haar doel	5 min	3
2	Gelijkenis, allegorie en fabel	5 min	5
3	Jezus vertelt de gelijkenis van de zaaier	3 min	7
4	De zaaier en de vier soorten grond	6 min	9
5	De geestelijke betekenis van gelijkenissen	6 min	11
	Om verder te lezen		15

1

De Gelijkenissenrede en haar doel

We gaan beginnen met het bekijken van het dertiende hoofdstuk van Mattheüs. Dit hoofdstuk is bijna geheel gewijd aan een lange rede, als het inderdaad één rede was, waarin Jezus een reeks gelijkenissen vertelde. Dit zou beschouwd kunnen worden als een van de kenmerkende hoofdstukken van het onderwijs van Jezus. Zo behoren ook Zijn uitspraken die in Mattheüs 5 tot en met 7 als de Bergrede zijn bijeengebracht, zeker tot Zijn bekendste woorden. Ook in dit hoofdstuk, hoofdstuk 13, vinden we een rede die we met een heel goede reden de Gelijkenissenrede zouden kunnen noemen, omdat die eenvoudigweg uit een reeks gelijkenissen bestaat.

Op een bepaald moment vragen de discipelen Hem waarom Hij gelijkenissen gebruikt, en Hij legt Zijn redenen uit. Maar daarna gaat Hij verder en vertelt Hij er nog enkele. Deze gelijkenissen gaan over het Koninkrijk der hemelen, oftewel het Koninkrijk van God, zoals het ook genoemd wordt. We weten dat het onderwijs van Jezus van het allereerste begin tot het einde over het Koninkrijk ging: het Koninkrijk van God, dat ook het Koninkrijk der hemelen wordt genoemd. Wanneer Hij over het Koninkrijk der hemelen of het Koninkrijk van God sprak, sprak Hij heel duidelijk tot Zijn discipelen. Maar wanneer Hij tot de menigten sprak, die zich niet echt als discipelen aan Hem hadden toegewijd maar wel nieuwsgierig genoeg waren om in grote aantallen te komen luisteren naar wat Hij te zeggen had, vertelt de Bijbel ons dat Hij altijd tot hen sprak in de onderwijsvorm die een gelijkenis wordt genoemd.

Ik noemde een gelijkenis zojuist een onderwijsvorm. Misschien is dat niet helemaal de juiste manier om erover te spreken, al denken sommige mensen er wel zo over. Sommige mensen menen dat het doel van een gelijkenis voornamelijk is om de waarheid duidelijk te maken. Maar er is reden om aan te nemen dat Jezus gelijkenissen om een andere reden gebruikte: niet zozeer om de waarheid duidelijk te maken, maar om die verborgen te houden voor de verkeerde mensen, van wie Hij niet wilde dat zij Zijn boodschap begrepen.

Eigenlijk vermoed ik dat de gelijkenissen van Jezus op beide manieren werden gebruikt, want de uitleg van de gelijkenissen is ons in de Schriften gegeven. Wanneer we deze gelijkenissen lezen, kunnen we heel veel leren, en vormen ze een onderwijsmiddel. We kunnen iets leren over het Koninkrijk van God. Tegelijkertijd zou de gemiddelde luisteraar die geen discipel van Jezus was en die nooit de uitleg van de gelijkenissen ontving, volledig in het duister zijn blijven tasten. Zo iemand zou namelijk verhalen hebben gehoord over landbouw, koken, vissen en dat soort dingen, maar zou niet hebben gehoord hoe die werden toegepast. Hij zou eenvoudigweg verhalen hebben gehoord die klinken als alledaagse, levensechte verhalen over mensen die gewone dingen doen. Zonder de uitleg die Jezus gaf, zouden ze voor zulke luisteraars volstrekt onbegrijpelijk zijn. Ze zouden voor hen niets betekenen. Ze zouden helemaal geen geestelijke waarheid overbrengen.

In zekere zin vervulden de gelijkenissen vrijwel dezelfde functie als de wolkkolom en de vuurkolom toen de kinderen van Israël in het Oude Testament onder leiding van Mozes uit Egypte vertrokken. Toen de nacht viel, moesten ze hun kamp opslaan en konden ze enige tijd niet verder trekken. De Egyptenaren achtervolgden hen, maar toch moesten ze ook hun kamp opslaan. De Bijbel vertelt ons dat de wolkkolom, die de kinderen van Israël overdag had geleid, 's nachts een vuurkolom werd. Hij bewoog zich naar de achterkant van het kamp van Israël en stelde zich tussen de Egyptenaren en de Israëlieten op. Voor de Egyptenaren was hij een wolk die hun het zicht ontnam. Aan hun kant maakte hij het donker, terwijl hij aan de andere kant, waar de Israëlieten waren, licht gaf. Daardoor konden zij, toen de Rode Zee gespleten werd, de hele nacht lang erdoorheen trekken. Deze ene kolom, deze ene wolk, bracht duisternis over de Egyptenaren om hen in het duister te houden en te verhinderen dat ze de achtervolging voortzetten. Op hetzelfde moment gaf hij als een vuurkolom licht aan de Israëlieten.

Misschien zouden we de gelijkenissen ook zo'n uitwerking kunnen toeschrijven. Aan de ongelovige, of aan iemand die eenvoudigweg niet toegewijd genoeg is om een discipel te worden, brengen deze gelijkenissen geen informatie over. Dat deden ze tenminste niet aan de oorspronkelijke luisteraars. Natuurlijk kan iedereen, christen of niet, het Nieuwe Testament lezen en de uitleg zien die Jezus geeft, en dan zou die persoon ze begrijpen. Maar onder het oorspronkelijke publiek van Jezus zouden de

verhalen die Hij hier vertelde eenvoudigweg geen geestelijke informatie overbrengen, tenzij de luisteraars de uitleg ontvingen die de discipelen ontvingen. Zo hielden de gelijkenissen Zijn boodschap voor de ene groep mensen verborgen, terwijl ze die voor de andere groep, de discipelen, juist verlichtten.

2

Gelijkenis, allegorie en fabel

We moeten begrijpen waar we mee te maken hebben wanneer we naar een gelijkenis kijken. Een gelijkenis is niet noodzakelijk hetzelfde als een allegorie. Een allegorie is een verhaal dat meestal verzonnen is om iets duidelijk te maken. Maar in een allegorie komt alles — in elk geval ieder belangrijk personage en iedere belangrijke gebeurtenis — overeen met datgene wat het voorstelt. Een goed voorbeeld van een allegorie waarmee de meeste mensen vertrouwd zijn, is *De Christenreis*. Het verhaal, dat enkele honderden jaren geleden door John Bunyan is geschreven, wordt nog steeds als een grote klassieker beschouwd. De meeste mensen kennen wel iets van de beeldspraak en de taal uit *De Christenreis*. Maar als je het boek leest, zul je merken dat iedere persoon erin iets voorstelt. Er bestaat een rechtstreeks, een-op-eenverband tussen de bijzonderheden van het verhaal en de bijzonderheden van de geestelijke werkelijkheid die ermee wordt uitgebeeld. Bij gelijkenissen is dat niet altijd zo. Een gelijkenis kan vaak een uitvoerig verhaal met veel bijzonderheden zijn, terwijl het alleen bedoeld is om één punt duidelijk te maken. Het kan soms een vergissing zijn om te proberen voor alle bijzonderheden een overeenkomst te vinden. Er zijn enkele gelijkenissen waarin bijna alles inderdaad met iets anders overeenkomt. In Mattheüs 13 zullen we uiteindelijk bij het verhaal over de tarwe en het onkruid komen. Het lijkt erop dat alles in het verhaal over de tarwe en het onkruid met iets anders overeenkomt. Maar je zult ook gelijkenissen tegenkomen waarbij dat niet het geval is.

De gelijkenis van de onrechtvaardige rechter staat bijvoorbeeld in Lukas 18, maar in hoofdstuk 16 staat de gelijkenis van de onrechtvaardige rentmeester. Veel in die gelijkenis brengt mensen in verwarring, omdat er een man in voorkomt die oneerlijk lijkt te zijn, maar toch wordt geprezen. En op de een of andere manier stelt hij de christen voor. Het is werkelijk verwarrend, totdat we beseffen dat het hele verhaal

slechts één punt duidelijk probeert te maken. Veel dingen in het verhaal komen niet met iets in het bijzonder overeen. Een gelijkenis kan een verhaal met veel bijzonderheden zijn, terwijl een groot deel daarvan geen rechtstreekse overeenkomst heeft met de geestelijke werkelijkheid die ermee wordt uitgebeeld. Het gaat om de les van het verhaal, niet om ieder klein onderdeel ervan.

Een gelijkenis is ook een levensecht verhaal. Met andere woorden, het is geen fabel. Een gelijkenis is dus niet alleen geen allegorie, maar ook niet hetzelfde als een fabel. We kennen bijvoorbeeld de fabels van Aesopus. Daarin vindt een ezel een leeuwenhuid en trekt die aan om enig aanzien te krijgen. Een tijdlang denkt iedereen dat hij een leeuw is. Uiteindelijk besluit hij een brul te laten horen. Maar natuurlijk komt er uit zijn bek geen leeuwenbrul, maar het gebalk van een ezel. Plotseling heeft niemand meer respect voor hem. Iedereen weet dat hij geen leeuw is.

In het werkelijke leven trekken ezels geen leeuwenhuiden aan. In sommige fabels van Aesopus praten de dieren, enzovoort. Dat gebeurt in het werkelijke leven niet. Een verhaal met sensationele, fantastische bijzonderheden, zoals dieren, struiken of bomen die praten en denken, is geen gelijkenis. Zoiets wordt een fabel genoemd. Maar een gelijkenis bevat bijzonderheden die levensecht zijn. Een verhaal als een fabel zou nooit werkelijkheid kunnen worden, omdat een fabel kenmerken bevat die niet levensecht zijn. Maar een gelijkenis is een verhaal dat gemakkelijk werkelijkheid zou kunnen worden.

Wanneer Jezus zegt:

Een andere gelijkenis sprak Hij tot hen: Het Koninkrijk der hemelen is gelijk aan zuurdeeg, dat een vrouw nam en in drie maten meel verborg, totdat het helemaal doorzuurd was.

MATTHEÛS 13:33

dan is dat een heel levensechte situatie. In de tijd van Jezus werd zoiets iedere dag duizenden keren gedaan in Israël. Het was een omstandigheid uit het werkelijke leven, maar Jezus gebruikte die om duidelijk te maken in welk opzicht dit op het Koninkrijk der hemelen leek.

De gelijkenissen zijn levensechte verhalen, die meestal bedoeld zijn om slechts één punt duidelijk te maken. Er zijn echter enkele uitzonderlijke gelijkenissen waarin ieder detail iets in de geestelijke werkelijkheid voorstelt. Zonder uitleg van Jezus zou niemand van ons werkelijk zeker kunnen weten wat de gelijkenissen betekenden. Maar Jezus koos ervoor deze dingen aan Zijn discipelen uit te leggen, en die uitleg wordt ons vaak gegeven. Daardoor krijgen we enig inzicht in de manier waarop we door middel van de gelijkenissen, als onderwijsmiddel, het Koninkrijk der hemelen kunnen begrijpen.

3

Jezus vertelt de gelijkenis van de zaaier

Mattheüs 13 bevat verscheidene van deze gelijkenissen. Het hoofdstuk begint in de verzen 1 tot en met 3 met deze woorden:

Op die dag verliet Jezus het huis en ging bij de zee zitten. En veel menigten verzamelden zich om Hem heen, zodat Hij in een schip ging zitten; en heel de menigte stond op de oever. En Hij sprak tot hen veel dingen door gelijkenissen. Hij zei: Zie, een zaaier ging eropuit om te zaaien.

MATTHEÛS 13:1-3

Dan volgt daar de eerste gelijkenis.

We zien dat dit gebeurde bij een gelegenheid waarbij een grote menigte Jezus volgde. Hij had dit al bij minstens één eerdere gelegenheid gedaan — en misschien deed Hij dit wel vaker. Wanneer de mensen zich langs de oever van het Meer van Galilea om Hem heen verdrongen, vond Hij het handiger om in een boot te stappen, enkele meters uit de kust te varen en vanuit de boot te prediken, alsof die Zijn preekstoel was.

Als je erover nadenkt, is het een ingenieuze methode. Zolang Hij op de oever stond en er mensenmassa's waren — en dan hebben we het over duizenden mensen die zich naar voren drongen om Hem te kunnen horen — zouden alle mensen achteraan tegen

de mensen vooraan aanduwen. De mensen vooraan zouden uiteindelijk steeds dichterbij Jezus toe worden geduwd, totdat Hij in het water stond. En zij zouden ongetwijfeld blijven komen.

Maar Hij stapte in een boot. Als Hij met de boot een paar meter van de kust af voer, konden de mensen niet zo dicht bij Hem komen. Ze konden Hem niet hinderen. Het water zelf leverde ook een zeker akoestisch voordeel op, omdat geluid zich heel goed over water kan voortplanten. Zo had Jezus als het ware een natuurlijk versterkingssysteem om de menigten te bereiken.

Jezus deed dit meer dan eens. We weten dat Hij het deed in Lukas 5, in het verhaal over de roeping van de eerste vier vissers. Maar dat was lang hiervoor, en nu zien we Jezus het opnieuw doen. Het moet iets zijn geweest wat Hij deed wanneer Hij aan de kust grote menigten moest toespreken.

Hoe dan ook, in vers 3 begint Hij aan Zijn eerste gelijkenis. Hij zegt:

En Hij sprak tot hen veel dingen door gelijkenissen. Hij zei: Zie, een zaaier ging eropuit om te zaaien. En toen hij zaaide, viel een deel van het zaad langs de weg; en de vogels kwamen en aten dat op. Een ander deel viel op steenachtige plaatsen, waar het niet veel aarde had; en het kwam meteen op, doordat het geen diepte van aarde had. En toen de zon opgegaan was, verschroeide het; en doordat het geen wortel had, verdorde het. Een ander deel viel tussen de dorens; en de dorens kwamen op en verstikten het. En weer een ander deel viel in de goede aarde en gaf vrucht: het ene honderdvoudig, het andere zestigvoudig en een ander dertigvoudig. Wie oren heeft om te horen, laat hij horen.

MATTHEÛS 13:3-9

Daarmee eindigt de eerste gelijkenis. Toen Jezus aan het einde zei:

4

De zaaier en de vier soorten grond

Als je oren hebt, luister dan goed, bedoelde Hij duidelijk meer dan alleen horen met het natuurlijke oor. Iedereen heeft oren aan zijn hoofd, en Hij geeft aan dat je, als je oren hebt, in staat zou moeten zijn om te horen. Maar Hij sprak niet over alleen maar het geluid van Zijn woorden horen. Naar alle waarschijnlijkheid kon iedereen in de menigte het grootste deel horen van wat Hij zei. Hij bedoelt natuurlijk: hoor met je hart, hoor met je verstand, oftewel: neem het waar. Als je oren hebt, dan moet je met inzicht horen.

Dit geeft aan dat Zijn verhaal meer inhield dan op het eerste gezicht, of op het eerste gehoor, duidelijk was. Want wanneer Hij zegt:

Als je oren hebt, luister dan goed, bedoelt Hij dat hier iets diepers in zit. Niet iedereen die oren had, zou noodzakelijkerwijs de diepere betekenis horen van waar Hij het over had. De kans is groot dat de meesten van jullie niet alleen bekend zijn met de gelijkenis, maar ook met de uitleg van de gelijkenis die later volgt. Maar probeer jezelf los te maken van die voorkennis en verplaats je in iemand die op de heuvel of aan de oever naar Jezus' prediking luistert. Hij vertelt alleen dit verhaal. Ga eens na wat je werkelijk zou denken dat Hij ermee bedoelt.

Hij spreekt over een zaaier, dus iemand die zaad plant. Dat zou een man zijn met een grote zak zaad tegen zijn heup. Hij steekt zijn hand erin en strooit het zaad willekeurig over het veld uit. Deze man gaat eropuit en strooit zijn zaad, en dat zaad valt op verschillende soorten grond.

Een deel van de grond is zeer ongeschikt voor groei. Dat is wat Hij de weg noemt. De weg verwijst naar vast aangestampte grond waar misschien gewoon heel veel overheen is gelopen. Doordat de arbeiders op het veld eroverheen hadden gelopen, was die grond aangestampt en kon het zaad er niet in doordringen. Misschien zou het er uiteindelijk, als het genoeg tijd kreeg, wel in doordringen. Maar daar kreeg het niet genoeg tijd voor, omdat de vogels de zaaier volgden terwijl hij verderging. Het zaad dat op deze harde grond viel, was voor hen het gemakkelijkst te pakken. Daarom bleven ze rondhangen langs de weg en aten ze het zaad op dat niet in de grond kon doordringen.

We zouden natuurlijk kunnen zeggen dat dit zaad verloren ging. Het was gezaaid, maar niet werkelijk geplant. Het bracht niets voort, omdat het door de vogels werd opgegeten.

Een andere categorie zaad — eigenlijk dezelfde soort zaad, maar een andere soort grond — viel op wat steenachtige grond wordt genoemd. Bij steenachtige grond denken we misschien aan grond waar veel stenen in zitten. Maar wat hier bedoeld wordt, is grond die misschien uit zachte aarde bestaat, maar hooguit een paar centimeter diep is, met daaronder massief gesteente. Het zaad kon in de grond doordringen, maar niet erg diep. Doordat het gesteente daaronder lag, kwam de zon op en warmde de grond vrij snel op. Het zaad schoot voorspoedig op. Dit zaad kwam vrijwel onmiddellijk op.

Maar door de hitte van de zon had de plant vocht uit de diepere grond nodig. Het gesteente onder de aarde verhinderde echter dat de wortels naar beneden konden groeien. Het had geen wortels om het vocht van beneden op te nemen. Doordat de wortels geen vocht uit de diepere grond konden opnemen, verdorde de plant in de zon. Dit zaad stierf. Ook dit bracht geen enkele oogst voort.

Dan was er een derde soort grond. Die grond had op zichzelf blijkbaar geen gebrek, behalve dat hij verontreinigd was. Er waren ook andere soorten zaad, afkomstig van andere organismen: doorns en distels, onkruid, dingen die de planten verstikken die je als voedsel probeert te verbouwen. Het zaad dat daartussen viel, groeide. De grond was geschikt. Het zaad begon te groeien, maar tegelijk kwamen de doorns, de distels en het onkruid op, en die verstikten het zaad. Ze wedijverden met het wortelstelsel van het zaad om de voedingsstoffen, en dat zaad bracht eigenlijk niet veel voort. Het werd verstikt.

Maar er is een vierde soort grond die Jezus eenvoudigweg goede aarde noemt. Deze grond was blijkbaar goed op alle punten waarop de andere tekortschoten. Dit was geen harde grond waarop het zaad gewoon bleef liggen. Het drong de grond binnen, zodat de vogels het niet vonden. De grond was niet rotsachtig in de zin dat er onder de oppervlakte rots lag. Er was volop goede bovengrond, zodat de wortels diep naar beneden konden groeien en de plant kon groeien en gedijen. Blijkbaar was dit grond

die betrekkelijk vrij was van onkruid, doornen en distels, en dat soort dingen. Dit was dus grond die eigenlijk geen van de nadelen van de andere soorten grond had, en daarom groeide het zaad. Jezus zei:

het leverde een oogst op.

Deze opbrengst liep enigszins uiteen. Niet alle goede aarde bracht dezelfde hoeveelheid op.

En nog een ander deel viel in de goede aarde en gaf vrucht; het kwam op en groeide, en het ene droeg dertigvoudig, het andere zestigvoudig en het andere honderdvoudig.

MARKUS 4:8

Een dertigvoudige opbrengst is, voor zover ik het begrijp — ik ben zelf nooit echt boer geweest, maar dit is wat ik erover gelezen heb — een behoorlijk goede opbrengst, een heel redelijke opbrengst. Zestigvoudig is uiteraard twee keer zo goed, en dat is een heel goede opbrengst. Maar honderdvoudig zou, in die tijd in elk geval, uitzonderlijk zijn geweest. Als iemand één schepel zaad zaaide en honderd schepels tarwe oogstte, zou dat een honderdvoudige opbrengst zijn. Jezus beschrijft dus dat de goede aarde een goede opbrengst voortbrengt, hoewel zelfs die niet altijd even groot is.

5

De geestelijke betekenis van gelijkenissen

Nu ik dat gezegd heb, stel je voor dat je dat verhaal hoort zonder enige uitleg. Het is duidelijk dat je een verhaal over landbouw hebt gehoord. Je hebt een verhaal gehoord over zaad, grond, rotsen, vogels en onkruid. Maar wat heb je nu werkelijk geleerd? Naar alle waarschijnlijkheid heb je niets geleerd, want zonder de uitleg die Jezus gaf, brengt het verhaal eigenlijk geen nieuwe informatie over. Ik zeg niet dat het helemaal geen informatie overbrengt, maar iedereen in een agrarische samenleving zou zeggen: ‘Goed, ik begrijp het. Ja, vogels eten zaad. Ja, doornen en distels zijn slecht voor het

gewas. Zeker. Vertel me iets wat ik nog niet weet. Waarom vertelt U mij dat dit mij op de een of andere manier iets over het Koninkrijk van God zegt?' Natuurlijk doet het dat, als je de uitleg krijgt, maar het verhaal moet worden ontcijferd.

De Bijbel zegt in Markus hoofdstuk 4, een parallelle passage:

Hij sprak niet tot hen zonder gelijkenis, maar wanneer zij alleen waren, legde Hij Zijn discipelen alles uit.

MARKUS 4:34

Hij wilde inderdaad dat Zijn discipelen de boodschap begrepen. Daarom legde Hij, wanneer ze alleen waren, de betekenis van de gelijkenis uit.

Verderop in de passage legde Hij de betekenis van deze gelijkenis daadwerkelijk uit. Daar zullen we het later over hebben, omdat we nog niet bij die verzen zijn gekomen. Er volgt eerst nog een gesprek tussen Jezus en Zijn discipelen voordat Hij ertoe komt de gelijkenis uit te leggen. Maar je moet begrijpen dat deze gelijkenis kenmerkend is voor gelijkenissen. Het is een goed voorbeeld van wat we van gelijkenissen kunnen verwachten.

Het is een verhaal over iets. Het is levensecht. Het is een heel huiselijke illustratie van iets wat waarschijnlijk iedereen al eens had zien gebeuren. Het was geen sensationeel verhaal. Het was niet het soort verhaal waarvoor je de straat zou oversteken om iemand het te horen vertellen, want er is eigenlijk niets uitzonderlijks aan. Het is gewoon een verhaal over een man die zaad uitstrooit, over wat er met zijn zaad gebeurde en wat er met ieders zaad gebeurde. Een deel brengt iets voort en een deel niet. Dat waren het soort verhalen dat Jezus als gelijkenissen vertelde: alledaagse situaties.

Het waren eigenlijk geen waargebeurde verhalen, om het zo te zeggen, in die zin dat de gelijkenissen geen werkelijke gevallen beschreven. Toen Jezus zei:

een man ging eropuit om zaad te zaaien, had Hij niet werkelijk een bepaalde persoon in gedachten. Natuurlijk waren er waarschijnlijk duizenden boeren die Zijn luisteraars kenden en die precies dat deden. Misschien waren sommigen van hen daar

aanwezig, boeren die zaad zaaiden, maar Hij had geen bepaalde boer in gedachten. Hij sprak over een algemene werkelijkheid en die was, zoals ik al zei, heel alledaags en niet sensationeel.

Maar waar Hij op wees, was dat de gewone dingen van het dagelijks leven, zodra Christus ze uitlegt, geweldige inzichten in geestelijke dingen kunnen opleveren. Ik ben in de stad opgegroeid en mijn vrouw ook. Maar toen we naar het platteland verhuisden en mijn vrouw begon te tuinieren, leek het wel alsof ze iedere dag geestelijke lessen uit haar tuin leerde. Dat was echt boeiend. Ik kwam thuis van het lesgeven en dan had zij iets wat ze mij kon leren, iets wat ze had geleerd door buiten in de tuin bezig te zijn.

De gewone dingen in de natuur zijn nu eenmaal alledaags en gewoon. Ze zijn voor iedereen zichtbaar. Maar wanneer je ogen geopend zijn, kun je ze zien als illustraties van geestelijke werkelijkheden. Ik vind dat iets prachtigs. God heeft in de schepping veel principes gelegd die, zodra ons verstand verlicht is, op allerlei andere situaties van toepassing blijken te zijn, en vooral op geestelijke dingen.

Even later geeft Jezus een uitleg van deze gelijkenis. Hij vertelt de discipelen:

En dit zijn zij bij wie langs de weg gezaaid is: in wie het Woord gezaaid wordt, en als zij het gehoord hebben, komt de satan meteen en neemt het Woord weg dat in hun hart gezaaid was. En evenzo zijn dit degenen in wie op de steenachtige grond gezaaid wordt: die, als zij het Woord gehoord hebben, het meteen met vreugde ontvangen, en geen wortel in zichzelf hebben, maar zij zijn mensen van het ogenblik; als er later verdrukking of vervolging komt omwille van het Woord, struikelen zij meteen. En dit zijn zij bij wie in de dorens gezaaid wordt: zij horen het Woord, maar de zorgen van deze wereld en de verleiding van de rijkdom en de begeerten naar al het andere komen erbij en verstikken het Woord, en het wordt onvruchtbaar. En dit zijn zij bij wie in de goede aarde gezaaid wordt: zij horen het Woord en nemen het aan en dragen vrucht, de één dertigvoudig, de ander zestigvoudig en de ander honderdvoudig.

MARKUS 4:15-20

Sommigen hebben er werkelijk baat bij en anderen niet, om verschillende redenen. Hij geeft voorbeelden van deze vier soorten grond en vertelt wat ze voorstellen. Die uitleg zullen we voor later moeten bewaren, want die staat verscheidene verzen verder dan waar we nu gekomen zijn.

Er staan verschillende gelijkenissen in dit hoofdstuk, een flink aantal. Elk daarvan vertelt ons iets heel belangrijks over het Koninkrijk van God. Ik durf wel te stellen dat dit het belangrijkste onderwerp in het onderwijs van Jezus was, omdat Hij daar meer onderwijs over gaf dan over enig ander onderwerp. Terwijl we dit hoofdstuk samen doornemen, zullen we de gelijkenissen bekijken en proberen te begrijpen welke waarheden Jezus daarin aan ons probeert over te brengen. Tot die tijd hoop ik dat je over deze dingen zult nadenken en weer met ons meedoet wanneer we bij deze passage terugkomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 13:33
- Mattheüs 13:1-3
- Mattheüs 13:3-9
- Markus 4:8
- Markus 4:34
- Markus 4:15-20

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.